

Metody radzenia sobie z bezrobociem - mobilność zawodowa, edukacja dorosłych i zmiana zawodu

Umiejętność elastycznej zmiany pracy w oparciu o własne kwalifikacje, ciągły rozwój zawodowy oraz właściwa prezentacja własnych wartości to gwarancja stabilizacji i bezpieczeństwa na ciągle zmieniającym się rynku pracy.

Celem głównym badania jest analiza metod radzenia sobie z bezrobociem. Badania dotyczą lat 2011-2018.

Celem uzupełniającym jest prezentacja mobilności zawodowej Polaków na tle innych krajów europejskich w 2017 roku oraz próba odpowiedzi na pytanie o kierunek tych zmian.

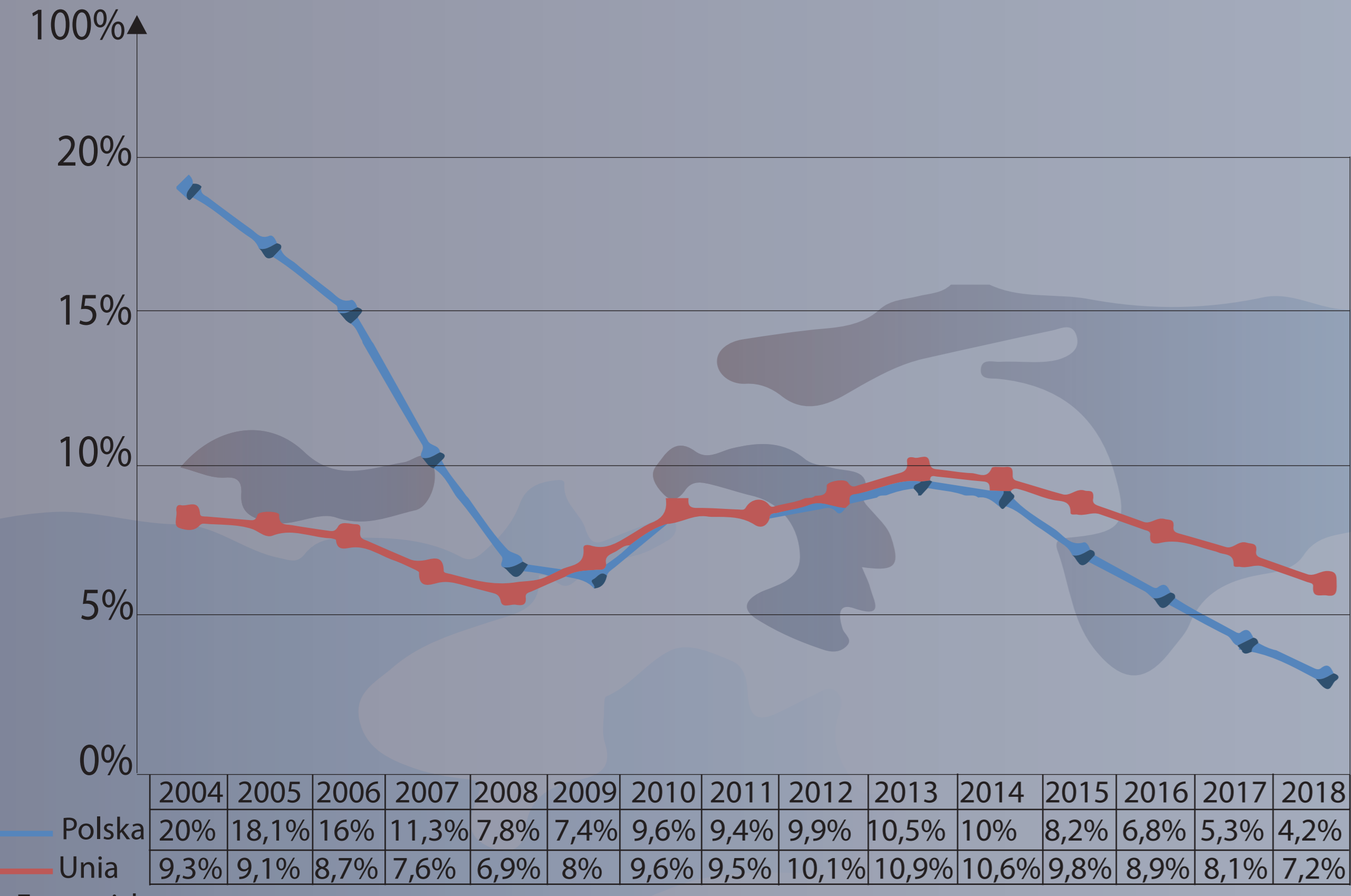
Analizę przeprowadzono na podstawie wyników badań CBOS 2009 i 2013, raportu agencji zatrudnienia Randstad „Monitor Rynku Pracy” oraz badania realizowanego przez GUS „Kształcenie dorosłych.”

Hipoteza badawcza:

1) Czy Polacy są mobilni na rynku pracy?

2) Czy są zdecydowani zmienić zawód, miejsce pracy i zamieszkania dla polepszenia finansów gospodarstwa domowego?

Wykres 1. Stopa bezrobocia według BAEL w Polsce i Unii Europejskiej w latach 2004-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Eurostat, dane na dzień 25.01.2019

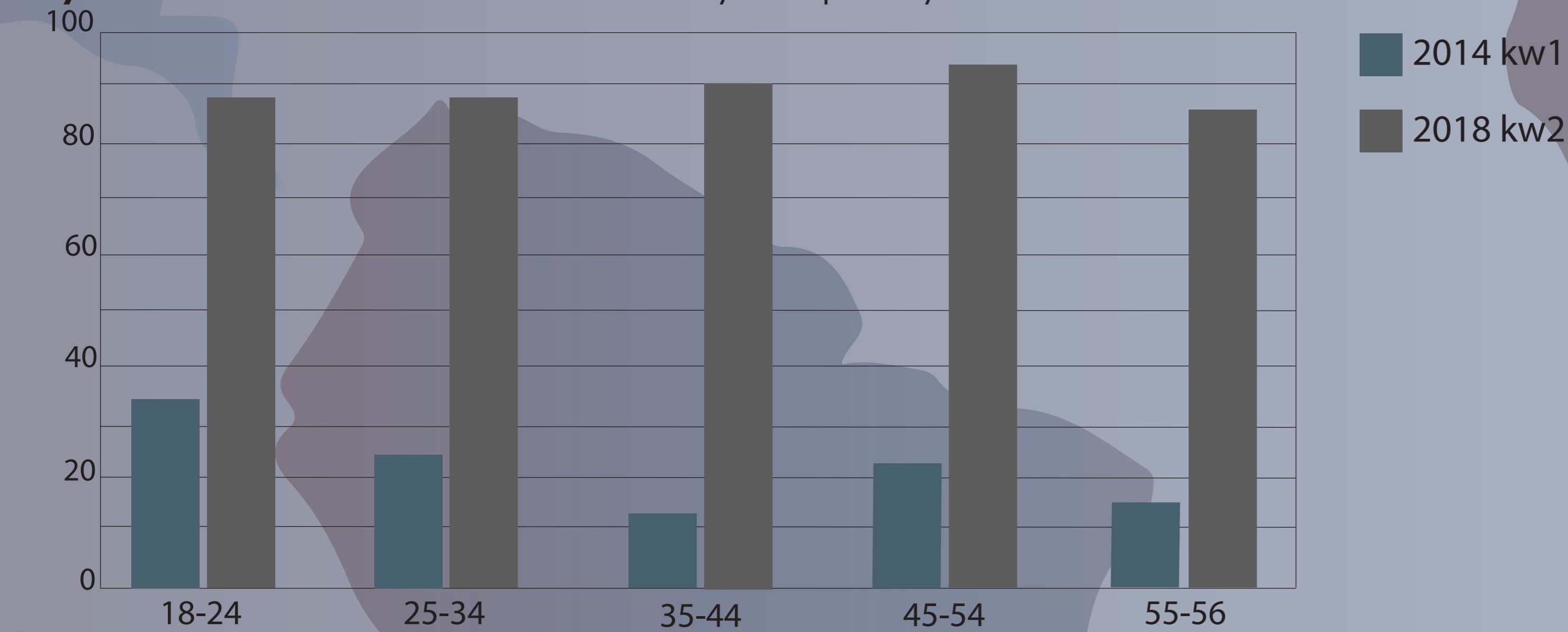
-Sytuacja na rynku pracy po akcesji Polski do UE w widoczny sposób się polepszyła

-Przez kryzys gospodarczy w latach 2009-2013 zarówno w Polsce jak i Unii Europejskiej bezrobocie wzrosło (Polska z 7,40% do 10,50%), (w UE z 8,00% do 10,90%)

-od 2013 roku w Polsce jest mniejsze bezrobocie niż w UE. Polska znajduje się w unijnej czołówce krajów o najniższym bezrobociu.

a) mobilność zawodowa - to zdolność i gotowość osób aktywnych zawodowo do zmiany zawodu, kwalifikacji oraz miejsca zamieszkania.

Wykres 3. Mobilność Polaków na rynku pracy w latach 2014 i 2018

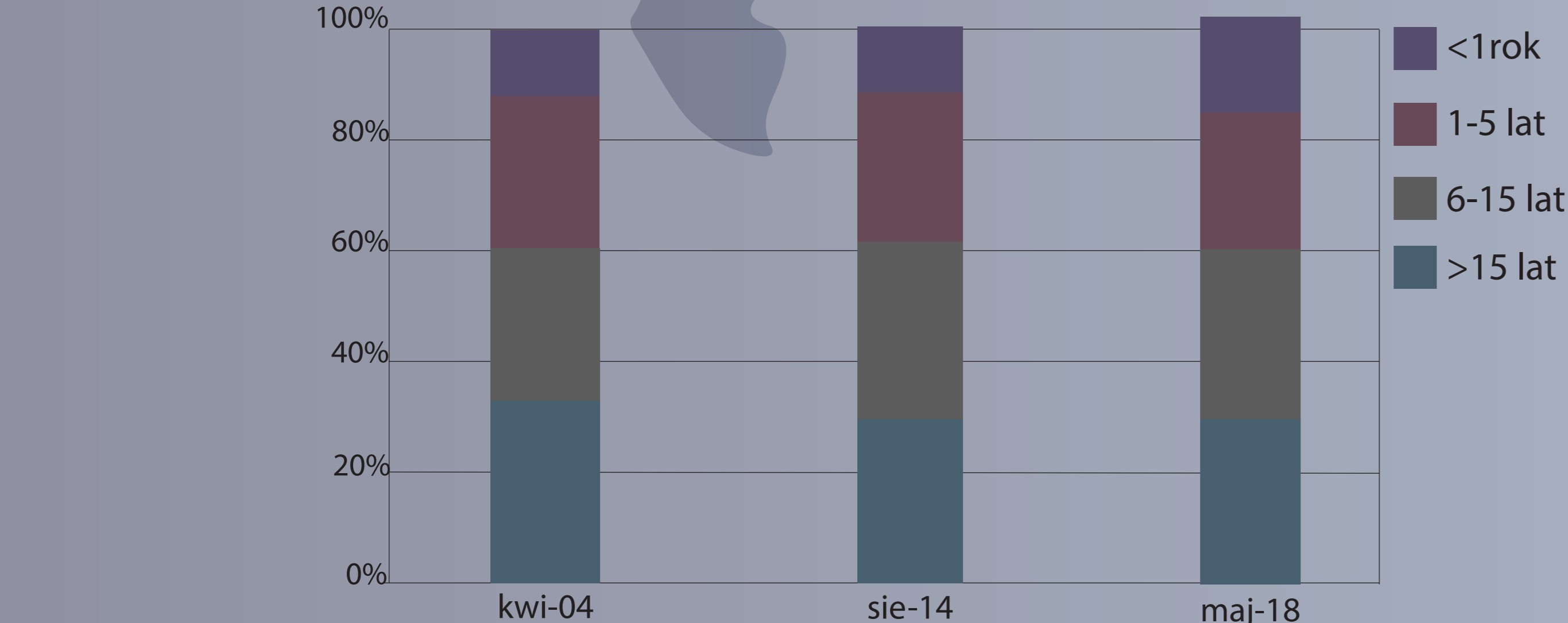
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań Randstad, 2014,2018

- Polacy wraz z upływem czasu stają się bardziej mobilni zawodowo.

-W 2014 roku największą mobilnością wykazała się grupa w przedziale wiekowym 18-24 (36% badanych respondentów), natomiast w 2018 roku najbardziej mobilne osoby znajdowały się w przedziale wiekowym 45-54 (91% badanych respondentów).

c) zmiana zawodu - w obecnych warunkach rynkowych praca na całe życie nie jest już możliwa. Młode pokolenia pracowników powinny przygotować się na 5-7 poważnych zmian zawodowych w trakcie kariery. Zmusi ich do nich postęp technologiczny – w tym robotyzacja i sztuczna inteligencja, które ograniczą pracę ludzi w wielu zawodach.

Wykres 5. Czas zatrudnienia na tych samych zasadach w latach 2004, 2014 i w 2018

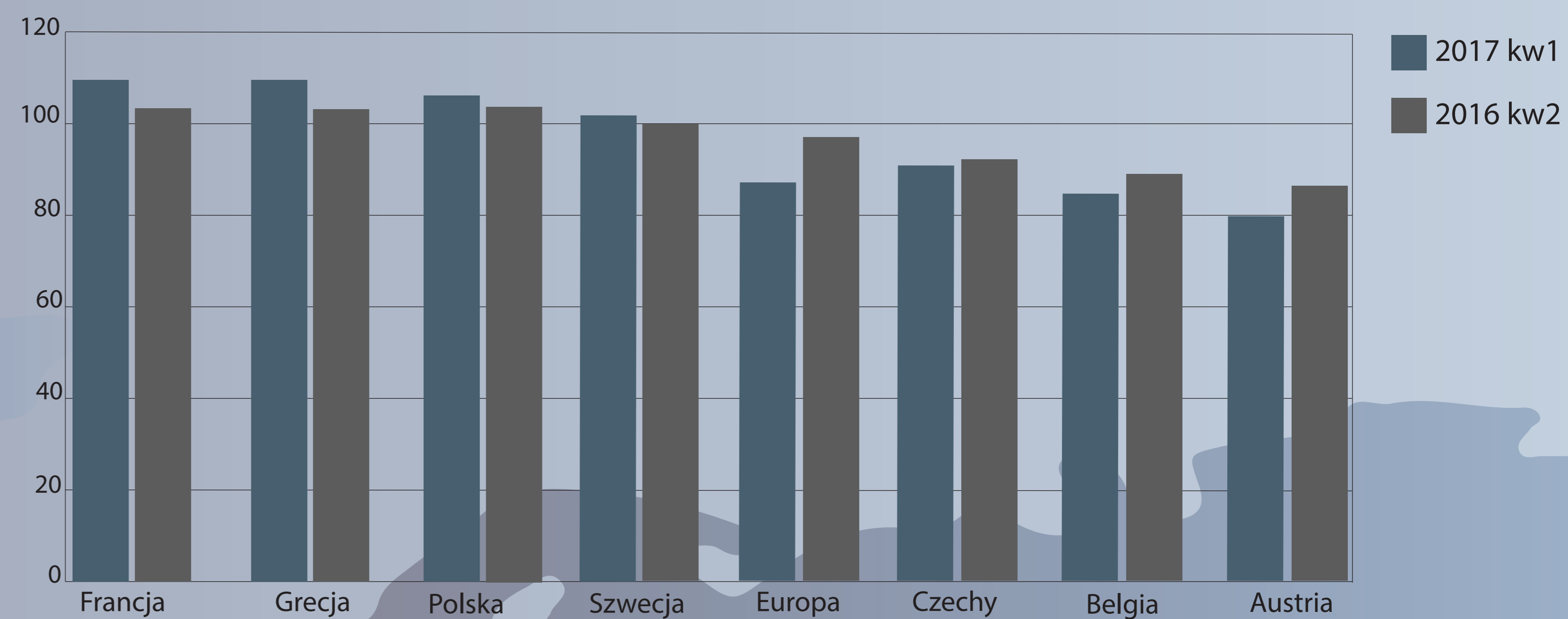
Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Sytuacja zawodowa Polaków i gotowość zmiany zatrudnienia” CBOS, czerwiec 2018, s.5

-Największa część badanych utrzymujących się z pracy zarobkowej jest zatrudniona na podstawie umowy tego samego rodzaju dłużej niż 15 lat (36% w 2004 roku i 32% w 2018)

- W 2018 roku 30% respondentów pracowało na tych samych zasadach od 6 do 15 lat (w 2014 roku było to 28%) a 23% od roku do 5 lat (w 2004 roku 24%).

-Zwiększyła się grupa respondentów, którzy pracują na tych samych zasadach krócej niż rok z 12% w 2004 roku do 16% w 2018 roku.

Wykres 2. Indeks mobilności w wybranych krajach Europy w 1 kwartale 2017r. (w %)*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, marzec 2017, Randstad

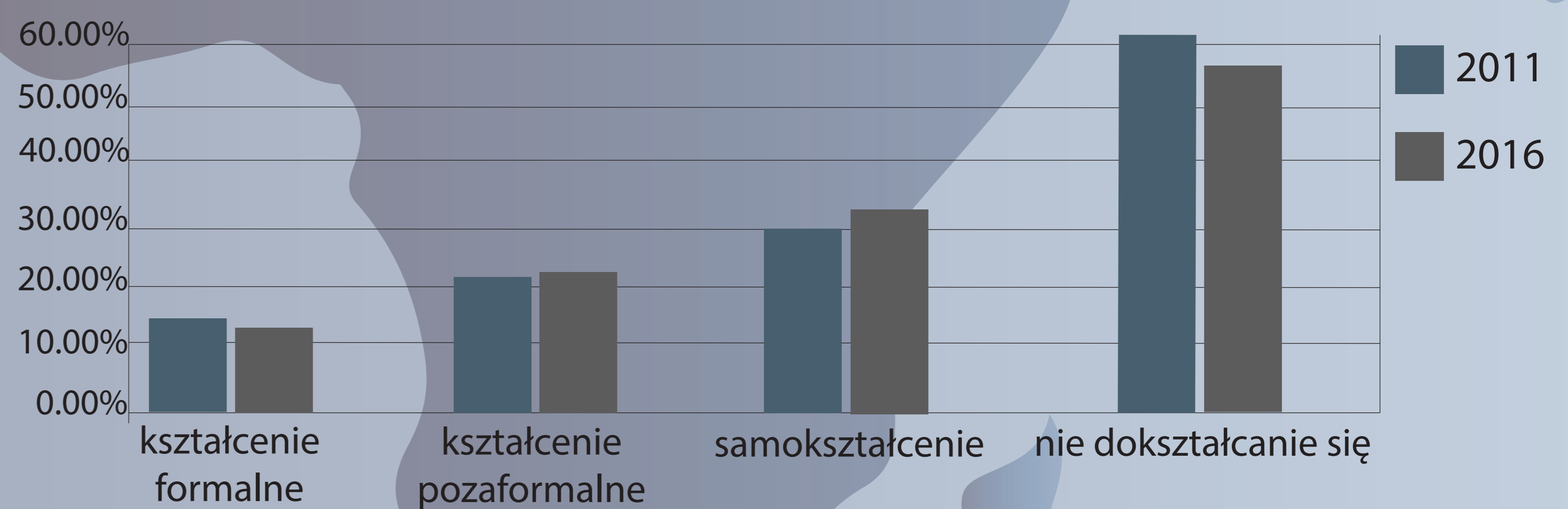
*100% = średnia europejska z poprzedniego kwartału

- Polacy znaleźli się na trzecim miejscu indeksu mobilności Europejczyków w 1 kwartale 2017 roku, ex aequo ze Szwedami. Bardziej skłonni do przeprowadzki w związku ze zmianą pracy są jedynie Francuzi i Grecy. Najbardziej przywiązani do swojego miejsca zamieszkania okazali się mieszkańcy Austrii oraz Belgii.

Metody radzenia sobie z bezrobociem

b) edukacja dorosłych - kształcenie osób dorosłych jest stałym elementem współczesnej rzeczywistości. Konieczność przystosowania się do dynamicznie zmieniającego się świata stawia przed społeczeństwami zupełnie nowe wyzwania. Jednym z nich jest budowanie gospodarki opartej na wiedzy.

Wykres 4. Osoby w wieku 18-69 lata według poziomu uczestnictwa w kształceniu w latach 2011 i 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kształcenie dorosłych 2016”, GUS Gdańsk 2018,s.15.

-W 2016 r. w Polsce 45,9% osób w wieku 18-69 lat deklaruowało udział w szeroko rozumianym kształceniu tj. o 1,9 pkt.p więcej niż w 2011 roku (44%)

-Najbardziej popularna formą nauki była edukacja nieformalna (samokształcenie) w której uczestniczyło 31,4% osób tj. o 1,4 pkt.p. więcej niż w 2011 roku (30%)

- Edukacja w systemie szkolnym (kształcenie formalne) obejmowała 11,3% badanej populacji w 2016 roku i spadła o 2,3 pkt.p. w porównaniu do 2011 roku (13,6%).

-W 2016 roku co piąta osoba z badanej grupy dokształcała się w innych formach kształcenia pozaformalnego i była to większa grupa osób niż w 2011 roku o 0,5 pkt.p.

WNIOSKI

-Obecnie deklarowana skłonność Polaków do poświęceń w celu znalezienia pracy jest wysoka. Polacy doskonale zrozumieli i zaadaptowali się do reguł obowiązujących obecnie na rynku pracy.

- Niezależnie od przyczyn, Polacy są bardziej mobilni zawodowo i wyróżniają się pod tym względem na tle innych krajów europejskich – indeks mobilności, czyli gotowości na zmianę pracy wzrósł w Polsce o 1 punkt proc. i jest wyższy od średniego dla krajów Unii Europejskiej.

-Znacząco wzrosła przede wszystkim gotowość do podnoszenia posiadanych kwalifikacji oraz uczenia się nowego zawodu. Polacy są w stanie doszkalać się, zmieniać zawód. Wszystko po to, aby znaleźć satysfakcjonujące i stałe zajęcie.

-Polska mobilność może być spowodowana zarówno otwartością na zmianę, optymistycznym nastawieniem do perspektyw rozwoju polskiej gospodarki, jak i wynikać z niepewności zatrudnienia u obecnego pracodawcy. Dlatego ważne dla pracodawcy jest już nie tylko samo pozyskanie pracownika, ale też zatrzymanie go w firmie dzięki ofercie stale aktualizowanej w oparciu o indywidualne potrzeby członków zespołu i sytuację na lokalnym rynku pracy.